

„A halottak emlékezete...”

...az élők tisztelete.” Ezzel a címmel tartottak kerekasztal-beszélgetést egy négyszögletes asztal mellett a Tessedik Múzeumban Kiss György moderátor, Mótyán Tibor, most mint népművelő és Szalai Gergely Vince indológus. Roszik Zoltán múzeumigazgató megnyitása után Mótyán Tibor beszélt a régi temetőkről és temetésekről, összehasonlítva a maikkal. Nemcsak a nosztalgia mondatta vele az összehasonlítást. A gyermekkori Újtemető már akkor sem használt része úgy maradt meg emlékeiben, mint tervszerűen meghagyott

és gondozott akácok, mindig kaszált gyep borította sírhalomok, korhadó fakeresztek, itt-ott régről maradt, „túlélő” virágok. Most ugyanez gazfelverte, elhanyagolt surjános, s a még „élő” temető sem nyújt felemelő látványt.

Felidézte az egykori temetéseket, amikor még a házának udvarán búcsúztak a halottól, Baldahin alatt beszélt a tisztelendő, énekelt a kántor, vele együtt a gyászolók. Méltóságteljesen vonult a halottas menet a gyázkocsi után a sírhelyig, az utcákon az élők megadták a tiszteletet a menetnek. Ma pedig...

Kissé lehangoló emlékezés után Szalai Gergely Vince beszélt a távoli India temetési szokásairól. Előljáróban leszögezte, hogy nincs egységes India. Sok nép, sok nyelv, sok

vallás, eltérő temetkezési szokások.

– Hindu temetőt sohasem láttam, mert nincsenek temetőik – mondta.

A hinduk elégetik halottaikat a feltámadás (reinkarnáció) jegyében. Hitük szerint minden élő valamiben lakozott előző életében, s folytatódik valamiben a halála után. A Halottak könyvében foglalták össze a halálról alkotott nézeteket, s ma is e szerint élnek, halnak és gyászolnak. Gyászuk 40 napig tart, a holtaknak áldozatot mutatnak be, hogy elűzzék a rontó szellemeket. Vannak szent helyeik. Akit ott temetnek, az reménykedhet, hogy újra emberi formát öltve születik újjá. A hinduk – a reinkarnáció szellemében – nem félnek a haláltól, méltósággal várják a véget.

A beszélgetés végeztével a résztvevők megtekintették a Tibeti halottas könyv című filmet, amely egy Ladak nevű, a világtól szinte máig elzárt tibeti falu (3700 m a tengerszint felett) temetési szokásaiba engedett bepillantást. A széteső szerkezetű film egy halott idős férfi „útját” mutatta be, kissé erőltetett párhuzamban egy amerikai hospisz szolgálattal, nem kímélve a nézőket a természetes részletektől sem. Ugyanakkor a film készítői páratlan értékű felvételekkel örökítették meg a már-már elveszett vagy kihaló szokásokat. (Igaz, néha a mesterkélttség gyanúja beárnyékolta ezeket a felvételeket.)

Szemléletformáló és -tágító este volt, mint már oly sokszor: családi körben. - F -

PÉNZRE VAN SZÜKSÉGE?

- 235 év tapasztalat
- Banki szintű biztonságtechnika

BÁV Záloghitel

**SZARVAS
SZABADSÁG ÚT 54-56.
TEL.: 66/215-751**